

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

**Учреждение образования
«Международный государственный экологический институт имени
А.Д. Сахарова»
Белорусского государственного университета**

ФАКУЛЬТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ МЕДИЦИНЫ

КАФЕДРА ИММУНОЛОГИИ

**ГАВРИЛЬЧИК
Алина Руслановна**

**ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКОЕ СЛЕЖЕНИЕ И ПРОФИЛАКТИКА
БЕШЕНСТВА**

Аннотация к дипломной работе

Научный руководитель:
доцент кафедры эпидемиологии
и микробиологии БелМАПО
канд.мед.наук, доцент
Ханенко Оксана Николаевна

МИНСК 2023

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: Эпидемиологическое слежение и профилактика бешенства: 57 страниц, 13 рисунков, 9 таблиц, 65 источников, 1 приложение.

Бешенство, рабическая инфекция, эпизоотический процесс, профилактика.

Цель работы: установление эпидемиологических и эпизоотологических особенностей рабической инфекции в Республике Беларусь с 2020 по 2022 год.

Методы исследований. Основу методологии составил ретроспективный эпидемиологический анализ обращаемости населения за антирабической медицинской помощью (АРМП). Объектом исследования являлись пациенты (всего – 56131 человек), обратившиеся за АРМП в организации здравоохранения Республики Беларусь в период с 2020 по 2022 гг.

Полученные результаты и их новизна. В Республике Беларусь обращаемость населения за АРМП оставалась стабильно высокой на протяжении трех лет наблюдения ($195,3^{0}_{0000}$ - в 2020 г.; $196,9^{0}_{0000}$ – в 2021 г. и $210,2^{0}_{0000}$ – в 2022 г.), увеличившись в 2022 г. в 1,1 раза ($P \leq 0,05$) в сравнении с 2021 и 2020 гг. наблюдения, а также характеризовалась высокими показателями в 1,6 раза ($P \leq 0,05$) среди лиц в возрасте до 18 лет по сравнению с популяцией взрослого населения. Из 1318 животных с установленным бешенством и нанесшим повреждения гражданам Республики Беларусь, обратившимся за АРМП в период с 2020 по 2022 гг., наибольшее количество 758 или 57,5% пришлось на домашних животных. Обращаемость населения за АРМП с разными категориями повреждений демонстрирует ежегодное нарастание регистрации 3-й категории повреждения, тогда как со 2-й категорией оказалась наибольшей и относительно стабильной на протяжении всего периода, а с 1-й была наименьшей во все годы наблюдения. Наименьшая частота отказов пациентов от проведения ПЭИП зарегистрирована в 2021 г., а наибольшая в 2022 г. - 23,8 и 26,3 на 1000 назначенных курсов в год соответственно. Частота самостоятельных прерываний пациентами курсов ПЭИП не претерпевала существенных изменений, находясь на уровне от 18,3% в 2020 году до 20,8% в 2022 году ($P \geq 0,05$).

Степень использования. Результаты исследования являются фундаментальной основой для дальнейшего совершенствования эпидемиологического слежения и профилактики бешенства на территории Республики Беларусь.

Область применения. Медицина, эпидемиология, организации здравоохранения, центры гигиены и эпидемиологии.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа: Эпідэміялагічнае сачэнне і прафілактыка шаленства: 57 старонак, 13 малюнкаў, 9 табліц, 65 крыніц, 1 дадатак.

Шаленства, рабічная інфекцыя, эпізаатычны працэс, прафілактыка.

Мэта работы: усталюванне эпідэміялагічных і эпізааталагічных асаблівасцяў рабічнай інфекцыі ў Рэспубліцы Беларусь з 2020 па 2022 год.

Метады даследаванняў: Аснову метадалогіі склаў рэтраспектыўны эпідэміялагічны аналіз зваротаў насельніцтва за антырабічнай медыцынскай дапамогай (АРМП) за аналізуемы перыяд. Аб'ектам даследавання з'яўляліся пацыенты (усяго - 56131 чалавек), якія звярнуліся па АРМП у арганізацыі аховы здароўя Рэспублікі Беларусь у перыяд з 2020 па 2022 гг.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У Рэспубліцы Беларусь абарачальнасць насельніцтва за АРМП заставалася стабільна высокай на працягу трох гадоў назірання ($195,3^{0}_{0000}$ - у 2020 г.; $196,9^{0}_{0000}$ - у 2021 г. і $210,2^{0}_{0000}$ - у 2022 г.), павялічыўшыся ў 2022 г. у 1,1 разы ($P \leq 0,05$) у параўнанні з 2021 і 2020 гг. назірання, а таксама характарызавалася высокімі паказчыкамі ў 1,6 разы ($p \leq 0,05$) сярод асоб ва ўзросце да 18 гадоў у параўнанні з папуляцыяй дарослага насельніцтва. Пры гэтым, з 1318 жывёл з усталюваным шаленствам і якія нанеслі пашкоджанні грамадзянам Рэспублікі Беларусь, якія звярнуліся за АРМП у перыяд з 2020 па 2022 гг., найбольшая колькасць 758 або $57,5 \pm 1,4\%$ прыйшлося на хатніх жывёл (сабак і катой). Абарачальнасць насельніцтва за АРМП з рознымі катэгорыямі пашкоджанняў дэманструе штогадовае з 2020 па 2022 год нарастанне рэгістрацыі 3-й катэгорыі пашкоджанняў, тады як з 2-й катэгорыяй апынулася найбольшай і адносна стабільнай на працягу ўсяго перыяду, а з 1-й, самай бяспечнай катэгорыяй, была найменшай ва ўсе гады назірання. Найменшая частата адмоваў пацыентаў ад правядзення постэкспазіцыйнай імунапрафілактыкі зарэгістраваная ў 2021 г., а найбольшая ў 2022 г. - у 23,8 і 26,3 на 1000 прызначаных курсаў ПЭП у год адпаведна. Частата самастойных перапыненняў пацыентамі курсаў ПЭП не перажывала істотных змен, знаходзячыся на ўзроўні ад 18,3% ў 2020 годзе да 20,8% ў 2022 годзе ($p \geq 0,05$).

Ступень выкарыстання. Вынікі даследавання з'яўляюцца фундаментальнай асновай для далейшага ўдасканалення эпідэміялагічнага сачэння і прафілактыкі шаленства на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Вобласць прымянення. Медыцына, эпідэміялогія, арганізацыі аховы здароўя, цэнтры гігіены і эпідэміялогіі.

ABSTRACT

Graduate work: Epidemiological surveillance and rabies prevention: 57 pages, 13 figures, 9 tables, 65 sources, 1 application.

Rabies, rabies infection, epizootic process, prevention.

Objective: establishment of epidemiological and epizootological features of rabic infection in the Republic of Belarus from 2020 to 2022.

Research methods. The methodology was based on a retrospective epidemiological analysis of the population's treatment for anti-rabies medical care (ARMC) for the analyzed period. The object of the study were patients (total – 56131 people) who applied for ARMC in the healthcare organizations of the Republic of Belarus in the period from 2020 to 2022.

The received results and their novelty. In the Republic of Belarus, the appeal of the population for ARMP remained consistently high for three years of observation (195,3 ‰ - in 2020; 196,9 ‰ – in 2021 and 210,2 ‰ – in 2022), increasing in 2022 by 1,1 times ($P < 0.05$) compared to 2021 and 2020. It was also characterized by high rates of 1,6 times ($P \leq 0.05$) among persons under the age of 18 years compared with the adult population. At the same time, out of 1318 animals with rabies and injured citizens of the Republic of Belarus who applied for ARMP in the period from 2020 to 2022, the largest number of 758 or $57,5 \pm 1.4\%$ were pets (dogs and cats). The appeal of the population for ARMP with different categories of damage demonstrates an annual increase in the registration of the 3rd category of damage from 2020 to 2022, whereas with the 2nd category it turned out to be the largest and relatively stable throughout the entire period, and with the 1st, the safest category, it was the smallest in all the years of observation. The lowest failure rate of patients from post-exposure immunoprophylaxis was registered in 2021, and the highest in 2022 - at 23,8 and 26,3 per 1,000 prescribed courses of PEIP per year, respectively. The frequency of independent interruptions of PEIP courses by patients did not undergo significant changes, being at the level from 18,3% in 2020 to 20,8% in 2022 ($P \geq 0.05$).

Degree of use. The results of the study are a fundamental basis for further improvement of epidemiological surveillance and prevention of rabies on the territory of the Republic of Belarus.

Application area. Medicine, epidemiology, health organizations, hygiene and epidemiology centers.